

Příkladové věty ke kurzu staré čínštiny I.2

Konstrukce podmět – přísudek (pasivní) (učebnice str. 14-15)

1) 秦必破矣。 Stát Qin bude určitě poražen.

秦 qin2: stát Qin

破 po4: zničit, porazit

2) 人可殺與。 Lze lidi zabít?

可 ke3: moci, být možné (*modální sloveso*)

殺 sha1: zabít

與 yu2: *koncová částice (vyjadřuje otázku nebo pochybnost)*

3) 夫大國難測也。 [Politiku] velkého státu je těžko odhadnout.

夫 fu2 *částice uvádějící větu, naznačuje obecnou platnost následující výpovědi*

大 da4 velký

難 nan2 obtížný

測 ce4 změřit, odhadnout

4) 其法易為。 Jeho zákony je lehké plnit.

其 qi2 *privlastňovací zájmeno 3. osoby*

法 fa3 zákon

易 yi4 snadný

為 wei2 dělat, vykonávat; být, stát se, učinit se

Konstrukce Podm – Přís – Předm a Podm – Přís – předložka 於 yu2 (于 yu2, 乎 hu1) – Předm (učebnice str. 15-19)

5) 秦攻魯。 Stát Qin zaútočil na stát Lu.

魯 lu3 stát Lu

6) 魯 (見) 攻於齊。 Stát Lu byl napaden státem Qi.

見 jian4 vidět, spatřit; *marker pasivní konstrukce*

齊 qi2 stát Qi

7) 王悅之。 Král z toho měl radost.

王 wang2 král

悅 yue4 zaradovat se, mít radost

之 zhi1 *ukazovací zájmeno 3. osoby*

8) 王怨於鄭。 Král choval zášť vůči státu Zheng.

怨 yuan4 chovat zášť, nenávidět

鄭 zheng4 stát Zheng

9) 王歸 (於) 楚。 Král se vrátil do státu Chu.

歸 gui1 vrátit se

10) 我欲之楚。 Chci jet do státu Chu.

欲 yu4 chtít (*modální sloveso*)

之 zhi1 jít, jet

Plnovýznamové spony 為 wei2, 似 si4, 若 ruo4, 如 ru2, 猶 you2: (učebnice str. 16)

11) 子為誰。 Kdo jste?

誰 shui2 kdo? (*otázkové slovo*)

12) 且為楚患。 [To] se pro stát Chu stane neštěstím.

且 qie3 *ukazatel budoucnosti*

患 huan4 neštěstí, pohroma

13) 其狀似鬼神。 Vzezřením se podobal duchu nebo božstvu.

狀 zhuang4 vzhled, vzezření; situace, podmínky

似 si4 podobat se

鬼 gui3 duch

神 shen2 bůh, božstvo

14) 上善若水。 Nejvyšší dobro je jako voda.

上 shang4 nahoře, horní

善 shan4 dobrý, dobro

若 ruo4 být jako (též 如 ru2)

水 shui3 voda

Srovnávací konstrukce:

15) 吾富於子。 Jsem bohatší než vy.

富 fu4 bohatý

16) 天下莫富於子。 V Podnebesí není nikdo bohatší než vy.

莫 mo4 nikdo, nic (*záporné zájmeno*)